

staty per 707 Kč 25 h firmě Emil B., která vůbec nemá na vkladní knížce, o kterou tu jde, zástavního práva. Věřitelka tato vedla sice exekuci zabavením a přikázáním nároku, který přísluší dlužníku na vydání vkladní knížky. Touto exekucí však ještě nenabyla zástavního práva na vkladní knížce, kteréž nelze nabýti jiným způsobem, než podle § 296 ex. ř. (viz rozh. čís. 12199 Sb. n. s.). Ježto pak stěžovatelka nabyla zástavního práva na vkladní knížku provedením zájmu podle § 296 ex. ř. v pořadí za pohledávkou Josefa Ch-y a Jiřího L-a pravoplatným zápisem v zájemním protokole, měl býti zbytek rozvrhové podstaty jí přikázán.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu firmy Emil B.

Důvody:

Dovolací rekurentka má sice pravdu, že na spořitelní vkladní knížku, jsoucí v soudní úschově, lze vésti exekuci jen podle §§ 325 a násl. ex. ř. a dvorského dekretu ze dne 22. března 1784 čís. 266 písm. e) Sb. z. s. (rozh. čís. 6831 a 12013 Sb. n. s.). Při tom však přehlíží, že o takový případ zde nejde, neboť vkladní knížka, na jejíž vydání vedla exekuci, nebyla soudním depositem ve prospěch povinného Richarda A., nýbrž byla v exekučním soudním schování ve prospěch vymáhajícího věřitele Josefa Ch-y, pro něhož ji výkonný orgán podle §§ 296, 253 a 254 odst. 1 ex. ř. z držení obce V., pokud se týká z držení záložny ve V. k sobě vzal, o tom protokol sepsal a uložil pak vkladní knížku na soudě. Tím byla pohledávka povinného z této vkladní knížky řádně zabavena pro Josefa Ch. (rozh. čís. 2969, 4731 a 12119 Sb. n. s.) a zabavení téže pohledávky pro další věřitele mohlo se státi podle § 296 odst. 2 ex. ř. jen poznámkou na sepsaném již zájemním protokole podle § 257 ex. ř., jak se také stalo pro vymáhajícího věřitele firmu Jiřího L. a firmu Oskara W. a Pavla W. Zabavení a přikázání k vybrání nároku povinného na vydání oné vkladní knížky ze soudní úschovy ve prospěch dovolací rekurentky měla by v zápětí jen vydání knížky k realizaci ve prospěch dovolací rekurentky podle § 327 ex. ř. po uspokojení pohledávek všech zmíněných vymáhajících věřitelů, kteří na ní a tím i na pohledávce z ní nabyli exekučního práva zástavního, což však zde nepřichází v úvahu, ježto pohledávkami těchto zástavních věřitelů byl vklad z této knížky úplně vyčerpán.

Čís. 15077.

K § 1425 obč. zák.

Požaduje-li věřitel na vyrovnacím dlužníku zaplacení pohledávky, již dlužník neuznává a již ani v seznamu pohledávek ve vyrovnacím řízení neuvedl, máje za to, že zanikla, jest vyrovnací dlužník oprávněn podle obdoby § 54, třetí odstavce, vyr. ř. složit na soudě splátky vyrovnací kvoty připadající na spornou pohledávku, obává-li se následků nezaplacení kvoty vyrovnací, kdyby byla pohledávka soudem uznána za existentní.

(Rozh. ze dne 26. března 1936, R II 68/36.)

Vyrovnačí dlužník navrhl podle § 1425 obč. zák. úschovu částky 9.000 Kč a jako důvody uvedl, že v roce 1929 podepsal jako spolurukojmí s Josefem V-em dvě směnky po 20.000 Kč; tyto byly pro neplacení zažalovány, navrhovatel podal však proti žalobě směneční námítky. Rukojmí Josef V. směnečné pohledávky zaplatil a tím se stalo, že spor byl proti vyrovnacímu dlužníku ponechán v klidu. V roce 1933, kdy se vyrovnal kvotou 45%, dluh z regresního nároku do přihlášených pasiv neuvedl, ježto se domníval, že závazek tento již zanikl. Nyní však uplatňuje Josef V. svůj regresní nárok na zaplacení částky 20.000 Kč. Tento nárok navrhovatel neuznal a, aby nepozbyl výhody vyrovnání, jsa domnění, že pohledávka by patřila do vyrovnání, skládá do soudního deposita částku 9.000 Kč jako 45% kvotu z 20.000 Kč s tím, aby tato částka byla vyplacena Josefu V-ovi jen tenkrát, bude-li pravoplatně uznán povinným uspokojiti tento regresní nárok. P r v ý s o u d zamítl návrh stěžovatelův na uložení peněz do soudního depositu uschování pro nedostatek podmínek v § 1425 obč. zák. uvedených. R e k u r s n í s o u d nevyhověl rekursu. D ů v o d y: Okolnosti, jimiž odůvodňuje navrhovatel svůj návrh na uložení peněz ve smyslu § 1425 obč. zák., nelze považovati za důležité důvody v osobě věřitelově, když navrhovatel výslovně ve svém návrhu uvedl, že regresní nárok Josefa V-a neuznává, dále, že uvedená částka má býti tomuto vyplacena jen, když stěžovatel podlehne ve sporu a konečně nikde v návrhu neuvádí, že by tuto částku, t. j. 9.000 Kč byl nabídl Josefu V-ovi k zaplacení své pohledávky. Složení dluhu na soudě dle § 1425 obč. zák. jest v podstatě své náhradou plnění, směřující k tomu, by byl dlužník svého závazku prost. Poněvadž však nemůže býti věřiteli lhostejno, přijme-li dluh z rukou dlužníkůvých přímo, či nemusí-li si teprve vymoci vydání jeho ze soudního deposita, nemůže platiti dlužník libovolně způsobem v § 1425 obč. zák. naznačeným, který má býti jen prostředkem v nouzi. Důvody ty musí tedy tkvít v osobě věřitelově. Dlužník musí si býti vědom a při uložení prohlásiti, že ukládanou částku dluhuje, ale že ji nemůže vyplatiti oprávněnému, poněvadž tomu brání překážka na straně věřitelově. Jen takový deposit — stane-li se po právu — (§ 1425 věta 2 obč. zák.) liberuje. Mimo to věřitel neupomíná vyrovnací kvotu, nýbrž celý nárok, takže nelze mluvit o upomínce dle § 67 vyr. ř.

N e j v y š š í s o u d uznal podle návrhu.

D ů v o d y:

Dovolací rekurent uplatňuje nezákonnost právem. Podmínky složení dluhu k soudu uvádí § 1425 obč. zák. příkladmo, a jest tedy v každém jednotlivém případě posouditi, zda tvrzené okolnosti zakládají důležitý důvod, pro který je dlužník oprávněn dluhovanou věc složiti k soudu. V tom směru navrhovatel neuznává dluhu, o němž podle něho bude pravděpodobně rozhodnuto teprve sporem, poukazuje na následky, jež by pro něho mohla míti vzhledem k vyrovnacímu řízení okolnost, když by včas nezaplatil vyrovnací kvotu (§ 57 vyr. ř. čís. 337/1914 ř. z.,

na který poukazuje — správně však § 67 zákona z 27. března 1931 č. 64 Sb. z. a n.). Navrhovatel proto skládá k soudu kvotu 9.000 Kč, t. j. 45% z pohledávky 20.000 Kč, kterou jako svůj závazek neuvedl ve vyrovnacím řízení, máje za to, že zanikl. Věřitel jej však upomíná o zaplacení celé pohledávky 20.000 Kč. Nedostatek předpokladů § 54 odst. 3 vyr. ř. brání sice posuzovati případ tento přímo podle tohoto zákonného ustanovení o zajištění vyrovnací částky, popřené dlužníkem pohledávky, kteréžto zajištění by vedlo rovněž k složení u soudu (§ 134 k. ř., § 70 vyr. ř.), avšak zásada tu vyjádřená přivádí obdobou k právnímu závěru, že v projednávaném případě nemůže býti překážkou složení vyrovnací částky k soudu, jestliže navrhovatel dluhu neuznal. Nejde sice, jak se tvrdí v dovolacím rekursu, o třetí případ § 1425 obč. zák., t. j. když věřitel není spokojen s tím, co mu dlužník nabízí, neboť dlužník dluhu vůbec neuznává a nelze tudíž mluvit o nabízení, avšak ani tato okolnost, že totiž věřitel žádá zaplacení celé pohledávky, není bez významu se zřetelem k § 60 odst. 2 vyr. ř. Je tedy míti za to, že je zde důležitý důvod k složení sporného dluhu na soud; návrh pak, že má býti částka ta vyplacena, až bude-li dlužník pravoplatně uznán za povinna uspokojiti věřitele, odpovídá stavu věci a není tedy ani v tomto směru překážky. Soud vyřizuje žádost za přijetí dluhu do úschovy, není oprávněn zkoumati, zda jest složení také věcně odůvodněno. Rekursní soud však uvažuje v odůvodnění svého usnesení také o předpokladech, za jakých soudní úschova osvobozuje dlužníka od jeho závazku (§ 1425 druhá věta obč. zák., na který se v usnesení rekursního soudu poukazuje), což se zřejmě příčí jasnému a nepochybnému smyslu zákona.

Čís. 15078.

Zahájením vyrovnacího řízení o jmění dlužníkově se promlčení ani nepřerušuje ani nestaví; stavení promlčení nastává jen přihláškou pohledávky k vyrovnacímu řízení; je nerozhodné, z jakého důvodu věřitel nepřihlásil svou pohledávku k vyrovnání dlužníkovu.

(Rozh. ze dne 26. března 1936, Rv II 490/34.)

Proti žalobě podané dne 16. února 1933 na zaplacení palmární pohledávky namítl žalovaný její promlčení, tvrdě, že k poslednímu jednání, kdy jej žalobce před výpovědí plné moci zastupoval, došlo 7. listopadu 1929. Účet mu od této doby vůbec nebyl zaslán a také žalobce nepřihlásil zažalovanou pohledávku k vyrovnacímu řízení o jeho jmění. Nižší soudy zamítly žalobu, uznavše na promlčení vymáhané pohledávky.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Rozhodnutí věci závisí na otázce, zdali promlčecí doba ohledně nároku žalobcova na odměnu jeho výkonů a na náhradu výloh spojených